

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลง ทั้งทางเศรษฐกิจ และสังคมอย่างรวดเร็ว ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร ทำให้ผู้เรียนจำเป็นต้องมีทักษะการเรียนรู้เพิ่มขึ้น หลายประการ เช่น ทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทักษะในการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารต่าง ๆ รวมทั้งทักษะในการปรับตัวและแก้ปัญหา เป็นต้น จึงได้มีการพัฒนาการจัดการศึกษา เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม โดยการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มุ่งเน้นการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข โดยการจัดการ การเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข (กรมวิชาการ. 2542 : 15-16)

ความสุขเป็นสิ่งที่มนุษย์แสวงหา ด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามแต่ละระดับของสติและปัญญา ที่จะอำนวยให้ได้ เพื่อให้ได้พบกับเสรีภาพและการหลุดพ้นจากความทุกข์ทั้งปวง ความสุขเป็นความรู้สึก หรืออารมณ์ประเภทหนึ่งซึ่งเราได้รับจากแรงปะทะทั้งภายในและภายนอก พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542 : 1201) ได้ให้ความหมายของคำว่า “สุข” ว่าหมายถึงถึงความสบาย ความสำราญ ความปราศจากโรค ความสุขสามารถแยกออกได้เป็น 2 ส่วนคือ ความสุขทางกาย เป็นความสุขที่สัมผัสได้จากประสาททั้ง 5 คือ รูป รส กลิ่น เสียง และผิวหนัง ส่วน ความสุขทางใจ เป็นความสุขที่สัมผัสได้ทางจิต คือความสบายใจ ความสุขใจ ความอิ่มใจ ความพอใจอันเกิดจากจิตที่สงบและเย็น ความสุขมีหลายระดับ ตั้งแต่ความสบายเล็กน้อย หรือความพอใจ จนถึงความเพลิดเพลินหรือเต็ม ไปด้วยความสนุก แนวคิดทางศาสนาและปรัชญามักจะกำหนดนิยามของความสุขในความหมายของการดำรงชีวิตที่ดี หรือชีวิตที่มีความเจริญ โดยไม่จำกัดความหมายของความสุขว่าเป็นเพียงอารมณ์ประเภทหนึ่ง

พระธรรมปิฎก (พระธรรมปิฎก.ป.อ.ปยุตโต. 2547 : 13) ได้กล่าวว่า ความสุขกับการศึกษาที่ถูกต้องเป็นเรื่องที่ไม่สามารถแยกกันได้ ถ้าไม่สามารถทำให้คนมีความสุข การศึกษาก็ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ โดยความสุขที่เกิดจากการศึกษา คือ เกิดจากการมีปัญญาเข้าใจคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ และตอบสนองความใฝ่รู้ โดยการศึกษาจะต้องสร้างความใฝ่รู้ ให้เกิดขึ้นด้วยการทำให้เห็น

คุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ถ้าเขารู้ว่าชีวิตต้องการอะไรก็จะเกิดความใฝ่รู้ ความใฝ่รู้ก็จะทำให้เราเกิดความสุขที่ใฝ่รู้ในสิ่งที่ต้องการรู้ ทำให้คุณค่าชีวิตดีและเป็นชีวิตที่ดีงาม ซึ่งสอดคล้องผลการวิจัยของนักวิจัยหลายท่านที่พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เด็กมีความสุขจะเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้มากขึ้น เมื่อเด็กได้เรียนรู้อย่างมีความสุขจะทำให้เด็กเรียนรู้ที่จะดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ดำรงชีวิตอย่างคนที่มีประสิทธิภาพ ดำรงชีวิตอย่างคนที่คิดถึงประโยชน์ของสังคมและประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว เป็นคนที่มีความสุขในการที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เป็นคนที่มีความสุขที่จะทำงาน และที่สำคัญที่สุดคือเป็นคนที่มีความสุขที่จะทำประโยชน์ให้กับประเทศชาติ (สันตนิย์ ฉัตรบุษดี และคณะ. 2544 : 14-31) ทั้งนี้รูปแบบการเรียนรู้ที่มีความสุข ยังทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น และทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับผลของการเรียนรู้ที่มีความสุข (ศักดิ์สิทธิ์ สีหลวงเพชร. 2544 : 58) ทำให้คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนโดยวิธีการเรียนรู้ที่มีความสุข (สายสมร โลหะกิจ. 2546 : 58) จึงสามารถสรุปได้ว่าการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (สายทิพย์ แก้วอินทร์. 2548 : 56)

ปัจจัยที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความสุขกับการเรียน และในด้านของการเรียนรู้ที่มีความสุขนั้น จะเห็นว่าสิ่งที่เด็กสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ อย่างมีความสุขเป็นสิ่งที่เด็กปรารถนาที่สุด ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ที่เด็กได้มีส่วนคิดวางแผนที่จะดำเนินการเอง โดยมีผู้ใหญ่เข้ามาเกี่ยวข้องน้อยที่สุด มักเป็นกิจกรรมที่มีความสนุกสนานและมีความสุข เป็นกิจกรรมที่มีความอิสระในการคิดและดำเนินการ ไม่มีกฎเกณฑ์ที่เคร่งครัดตายตัว ความสุขที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ จะมีผลต่อการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ต่อไปในอนาคต เด็กจะเกิดความใฝ่รู้รักการเรียนรู้ อยากเรียนรู้ มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ซึ่งทำให้เด็กเรียนรู้ที่มีความสุขได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545)

ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ครูก็ควรใช้วิธีที่หลากหลาย พัฒนาและส่งเสริมการคิด สัมพันธ์กับธรรมชาติ มีสื่อเร้าใจและตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน ประเมินพัฒนาการของเด็กโดยรวม ไม่เน้นแต่ด้านวิชาการ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ด้วยกระบวนการกลุ่มแบบร่วมมือ ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนการสอน ที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม และทักษะในด้านเนื้อหาวิชาการ ต่าง ๆ เป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดนักเรียนที่มีความสามารถต่าง ๆ กัน เรียนและทำงานด้วยกันเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3-5 คน มีจุดมุ่งหมายเดียวกันช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม ผู้เรียนเก่งช่วยเหลือผู้เรียนอ่อนกว่า และต้องการ การยอมรับซึ่งกันและกันเสมอ ความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับสมาชิกทุกคนภายในกลุ่ม (อุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ 2545 : 4) ในขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้วยวิธีการเรียนรู้ที่มีความสุข

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีความสุขจึงต้องให้ผู้เรียนเกิดความสุขทั้งใจและกาย ทั้งนี้เชื่อว่าการเรียนรู้ใด ๆ ที่เกิดจากการที่ผู้เรียน เรียนรู้อย่างมีความสุข จะสามารถพัฒนาศักยภาพตนเองได้เต็มที่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียน เรียนรู้อย่างมีความสุข เพราะนักเรียนแต่ละคนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และความสำเร็จของกลุ่มอย่างแท้จริง ทั้ง โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ ตลอดจนเป็นกำลังใจซึ่งกันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่เรียนอ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองเท่านั้น แต่จะต้องรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อน สมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคล หมายถึง ความสำเร็จของกลุ่มด้วย (ทิสนา เขมมณี, 2548 : 67) ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวจึงมีลักษณะตรงกันข้ามกับการเรียนที่เน้นการแข่งขัน ซึ่งเกิดผลเสียหลายประการแก่ผู้เรียนเพราะจะเกิดความเครียดในการแข่งขัน ทำให้ไม่มีความสุขในการเรียน ส่วนการเรียนตามลำพังนั้นทุกคนจะตั้งหน้าตั้งตาเรียน ไม่สนใจคนรอบข้าง ขาดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน พยายามทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่คร่อมอบหมายให้มากที่สุด ไม่มีการช่วยเหลือกันและไม่มีความสัมพันธ์ แต่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเท่ากับการเตรียมนักเรียนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุข (เอกรินทร์ สีมหาศาล, 2545 : 30)

คณิตศาสตร์จัดว่าเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้หนึ่งของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนนำความรู้ ทักษะ และกระบวนการทางคณิตศาสตร์ไปใช้ในการแก้ปัญหา การดำเนินชีวิต และศึกษาต่อ การมีเหตุผล มีเจตคติที่ดี ต่อคณิตศาสตร์ พัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบ และสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : 10) การจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ที่ผ่านมาและในปัจจุบันพบว่ายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จากผลการประเมินโครงการ TIMSS 2007 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจัดอยู่ในลำดับที่ 29 ของประเทศที่เข้าร่วมการประเมิน สำหรับกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่านักเรียนจากจีน-ไทเป เกาหลีใต้ สิงคโปร์ ฮังการี ญี่ปุ่น และมาเลเซีย (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2552 : ข)

บทประยุกต์ เป็นเนื้อหาหนึ่งในวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ โดยในปีการศึกษา 2552 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 68.36 (วิชาการ โรงเรียนบ้านอืดดอนหวายขมมัน, 2552 : 6) เนื้อหาของบทประยุกต์ เรื่องเกี่ยวกับจำนวนและการดำเนินการ ความคิดรวบยอด และความรู้สึก เชิงจำนวน ระบบจำนวนจริง การดำเนินการของจำนวน อัตราส่วน ร้อยละ การแก้ปัญหาเกี่ยวกับจำนวน และการใช้จำนวนในชีวิตจริง หาก

ได้มีการปรับเปลี่ยนบรรยากาศการเรียนรู้อตามแนวการจัดการเรียนรู้อย่างมีความสุข น่าจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น และนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนคณิตศาสตร์ จึงมีความสนใจที่จะศึกษา ผลการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์แบบร่วมมือ ตามแนวทางการเรียนรู้อย่างมีความสุข เรื่อง บทประยุกต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านอิฐคองหวายขมื่น ศูนย์พัฒนาคุณภาพ การศึกษามิ่งเมือง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ว่าจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์มากน้อย เพียงใด เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด และความสุขของนักเรียนที่เรียนรู้คณิตศาสตร์ อันจะเป็น ประโยชน์ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์แบบร่วมมือ ตามแนวทางการเรียนรู้อย่างมีความสุข เรื่อง บทประยุกต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์แบบร่วมมือ ตามแนวทางการเรียนรู้ อย่างมีความสุข เรื่อง บทประยุกต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับเกณฑ์ร้อยละ 75
3. เพื่อประเมินระดับความสุขของนักเรียน ที่เรียนรู้คณิตศาสตร์แบบร่วมมือ ตามแนวทางการเรียนรู้อย่างมีความสุข เรื่อง บทประยุกต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียน ต่อการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้คณิตศาสตร์แบบร่วมมือ ตามแนวทางการเรียนรู้อย่างมีความสุขเรื่อง บทประยุกต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์แบบร่วมมือ ตามแนวทางการเรียนรู้อย่างมีความสุข เรื่อง บทประยุกต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามิ่งเมือง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน โรงเรียน 9 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 230 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านอืดอคอนหาขยมัน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 24 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง(Purposive Sampling)

2. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เรื่อง บทประยุกต์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์แบบร่วมมือ ตามแนวทางการเรียนรู้ที่มีความสุข

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความพึงพอใจ และระดับความสุขของนักเรียน

4. ระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 (มกราคม - มีนาคม 2554)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยสมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกภายในกลุ่มที่หมุนเวียนกันรับผิดชอบเพื่อความเสมอภาค มีปฏิสัมพันธ์กันภายในกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ยอมรับฟังเหตุผลซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือและรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองและสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

2. การเรียนรู้ที่มีความสุข หมายถึง การที่ผู้เรียนมีความรัก ความศรัทธาคือครูผู้สอน ผู้เรียนมีความสนใจต่อการเรียน เห็นคุณค่าของการเรียน และผู้เรียนสามารถค้นพบตนเอง รู้จักตนเอง นอกจากนี้ครูจะต้องเป็นกัลยาณมิตรกับผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย

สถานศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม จัดบรรยากาศในห้องเรียนให้น่าเรียน มีปฏิสัมพันธ์ที่กระหว่างครูกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้เรียนเอง ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความสุขกับการเรียน รักโรงเรียน รักครู รักเพื่อน เข้าร่วมกิจกรรมในการเรียน ซึ่งประกอบด้วย 7 ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นที่ 1 ขั้นการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 รับรู้
- ขั้นที่ 2 ขั้นการคิดใคร่ครวญไตร่ตรอง
- ขั้นที่ 3 ขั้นการเปรียบเทียบข้อเหมือน - แยกต่าง หรือ ข้อดี - ไม่ดี
- ขั้นที่ 4 ขั้นการทดลองหาข้อพิสูจน์ตามที่คาดคะเนไว้
- ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียนและสรุปหลักการที่ควรจะเป็น
- ขั้นที่ 6 ขั้นนำไปใช้ในสถานการณ์จริง
- ขั้นที่ 7 ขั้นการปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีความสุข หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องบทประยุกต์ ซึ่งนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กันภายในกลุ่ม ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ยอมรับฟังเหตุผลซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือซึ่งกัน ผู้เรียนร่าเริง สดใส มีความสนุกสนานกับกิจกรรมที่ทำขณะเรียน เข้าเรียนได้ตรงเวลา กล้าแสดงออกด้านความคิด ชอบวิชาที่เรียน ชอบคิดค้น และปรับปรุงผลงานของตนเองอยู่เสมอ สนใจและตั้งใจเรียนเพิ่มขึ้น มีความมุ่งมั่นจริงจังที่จะทำงานให้สำเร็จ สามารถทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องด้วยตนเอง และนำกิจกรรมที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

4. แบบประเมินระดับความสุข หมายถึง เครื่องมือที่ใช้วัดระดับความสุขของผู้เรียน โดยมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มีความสุขมากที่สุด มีความสุขมาก มีความสุขปานกลาง มีความสุขน้อย และมีความสุขน้อยที่สุด โดยครูเป็นผู้ประเมิน เพื่อสำรวจสภาพความรู้สึกของนักเรียนในด้านต่าง ๆ อันได้แก่ ตัวผู้เรียน ครูผู้สอน สภาพแวดล้อม และ บรรยากาศในการเรียน สัมพันธภาพกับผู้อื่น ซึ่งเป็นปัจจัยส่งผลต่อความสุขทางการเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ด้านผู้เรียน หมายถึง คุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ ผู้เรียนมีสุขภาพร่าเริง สดใส แข็งแรง มีความสนุกสนานกับกิจกรรมที่ทำขณะเรียน เข้าเรียนได้ตรงเวลา กล้าแสดงออกด้านความคิด ชอบวิชาที่เรียน ชอบคิดค้น และปรับปรุงผลงานของตนเองอยู่เสมอ สนใจและตั้งใจเรียนเพิ่มขึ้น มีความมุ่งมั่นจริงจังที่จะทำงานให้สำเร็จ สามารถทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องด้วยตนเอง และนำกิจกรรมที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ด้านผู้สอน หมายถึงคุณลักษณะ บุคลิกภาพและคุณลักษณะนิสัยของครูสอนที่จะส่งเสริมให้เกิดความสุขทางการเรียน ได้แก่ ผู้สอนมีบุคลิกภาพที่ดี เป็นกันเอง ใจดี ยิ้มแย้มแจ่มใสของผู้สอน ให้ความสำคัญกับนักศึกษาทุกคนโดยเท่าเทียมกัน เอาใจใส่ผู้เรียนอย่างทั่วถึง มีความยุติธรรมกับผู้เรียนทุกคน ยอมรับความแตกต่างระหว่างผู้เรียน ให้กำลังใจและชมเชยเมื่อนักศึกษาตั้งใจเรียนได้ดี สร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้ผ่อนคลาย ไม่ตึงเครียด มีสื่อการสอนที่ดีและน่าสนใจ ดึงดูดความสนใจ สอนเนื้อหาที่เข้าใจยาก ให้เข้าใจง่ายขึ้น และสามารถให้คำแนะนำเมื่อนักศึกษาต้องการความช่วยเหลือ

ด้านสัมพันธภาพกับเพื่อน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนที่ส่งเสริมให้เกิดความสุขทางการเรียนของผู้เรียน ได้แก่ ให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือเพื่อนในระหว่างเรียน คอยให้กำลังใจ สนใจและเอาใจใส่เรื่องต่างๆ ของเพื่อนอย่างสม่ำเสมอ ยอมรับทั้งจุดดีและจุดด้อยของตนเองและเพื่อน มีความสามัคคีกับเพื่อนในห้องเรียน รู้สึกพอใจ ที่ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาคณิตศาสตร์ที่เรียนกับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน สามารถปรับตัวเข้ากับคนอื่น ๆ ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติงาน คิดว่าความสำเร็จของกลุ่มเกิดจากความร่วมมือกัน และให้เพื่อนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานตนเอง

ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียน หมายถึง สภาพทั่วไปทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียน อันประกอบด้วย ห้องเรียนเป็นห้องเรียนที่ดี สะอาด ขนาด ลักษณะและบรรยากาศ เอื้อต่อกิจกรรมการเรียนการสอน มีสื่อและโสตทัศนูปกรณ์ที่ดี อำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้ ไม่มีเสียงรบกวนจากภายนอกในขณะที่เรียน ได้รับความสะดวกสบายในห้องปฏิบัติการต่าง ๆ มีการจัดสถานที่ให้นั่งพักผ่อน ด้วยบรรยากาศที่เย็นสบาย ร่มรื่นในเวลากลางวัน หรือพักกลางวัน มีความพร้อมในด้านกีฬา ช่วยให้นักเรียนได้ผ่อนคลาย รู้สึกพอใจเมื่อได้ออกไปศึกษาค้นคว้านอกสถานที่ มีห้องสมุดที่ดี มีหนังสือที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ มีจำนวนมากพอที่จะให้บริการ และสร้างความสนใจในการศึกษาหาความรู้ บรรยากาศในห้องเรียนมีความปลอดภัยโปร่งแสงเข้าถึง

5. ความพึงพอใจของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด หรือทัศนคติของผู้เรียนหรือความรู้สึกในทางบวก เช่น รัก ภูมิใจ เต็มใจ ความชอบ ความพอใจ ต่อการเรียน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์แบบร่วมมือ ตามแนวทางการเรียนรู้ที่มีความสุข เรื่องบทประยุกต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งประเมินได้จากการใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนหลังการเรียนรู้อัน จำนวน 20 ข้อ ซึ่งเป็นการรายงานผลของผู้เรียน

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ หมายถึง คะแนนความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการคิดคำนวณหาคำตอบ และการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่องบทประยุกต์ ของ

นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามขอบข่ายเนื้อหาบทเรียน ที่ระบุไว้ในจุดประสงค์การเรียนรู้ และตัวชี้วัดการเรียนรู้ ที่นักเรียนได้รับจากการทำแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังจากเรียนจบครบทุกแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อันแล้ว ที่ผู้วิจัยค้นคว้า ได้สร้างขึ้นมาใช้ จำนวน 30 ข้อ

7. ประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง ระดับคุณภาพของการจัดกิจกรรม การเรียนรู้คณิตศาสตร์แบบร่วมมือตามแนวทางการเรียนรู้ที่มีความสุข เรื่อง บทประยุกต์ ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนดไว้ คือ 75/75

75 ตัวแรก คือ ร้อยละของค่าเฉลี่ย ที่ได้จากคะแนนการทดสอบย่อยท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน ที่มีค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75

75 ตัวหลัง คือ ร้อยละของค่าเฉลี่ย ที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังจากเรียนครบทุกแผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน ที่มีค่าเฉลี่ย ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75

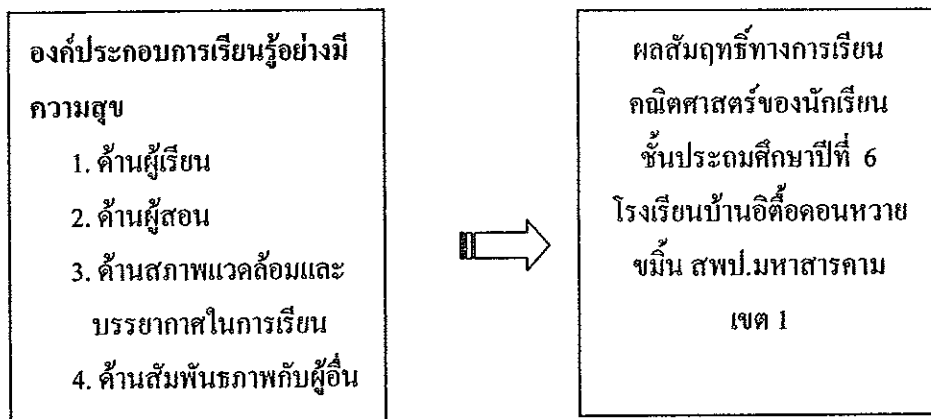
ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

ผลจากการวิจัย จะเป็นข้อสนเทศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ แบบร่วมมือ ตามแนวทางการเรียนรู้ที่มีความสุข และเป็นแนวทางให้ครูได้นำความรู้ วิธีการไปใช้ในการ พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนสอนสำหรับเนื้อหาคณิตศาสตร์ ในเรื่อง และชั้นอื่น ๆ หรือในวิชา ต่าง ๆ ที่เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ที่มีความสุขต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ถึงองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ผู้เรียน เรียนรู้ที่มีความสุข และมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สรุปเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย